

MMO'DAN BÜTÇE AÇIKLAMASI

2011 Bütçesi ve 2011-2013 Orta Vadeli Programı, büyüme-istihdam ilişkisinin koptuğunu, yatırımlar ve sosyal harcamalardaki gerilemeyi, bütçe açığı, borç ve faiz giderleri ile vergi artışlarının kronikleştirdiğini göstermektedir.

Genel amaçları arasında *kalkınmayı desteklemek, dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığını artırmak, kamu harcamalarının kalitesinin artırılması, halkımızın hayat standardının yükseltilmesi, eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli, büyümeyi ve istihdamı destekleyen harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık vermek vb. hususlar* bulunan 2011 merkezi yönetim bütçesi, gerçekte bu özelliklerden yoksundur.

Büyüme-istihdam ilişkisi kopukluğu, yüksek oranlı bütçe açığı, cari işlemler açığı ve yine yüksek oranlı borç ve faiz giderleri, 2011 bütçesinin yapısını belirlemektedir. Bu durum 2011-2013 dönemi Orta Vadeli Program (OVP) için de geçerlidir. Aynı şekilde eğitim, sağlık ve yatırımlara ayrılan payların düşüklüğü, gelir vergisi artışlarının esasen çalışanlara yüklenmesi, KDV, ÖTV dahil dolaylı vergilerin yüksekliği ve vergi artışlarının yansıdığı zamların sürekliliği, genel bütçe uygulamaları ve 2011 bütçesinin karakteristiğidir. Bu parametreler, bütçenin, toplumun

çoğunluğunun ihtiyaçlarına göre hazırlanmadığını göstermektedir.

Bütçe gerekçelerinde sözü edilen “büyümeye istikrar kazandırmak” konusu, iktidarın uzunca bir süredir başvurduğu bir aldatmacadır. Kriz öncesinde veya sonrasında, yabancı sermayeye verilen yüksek faiz yoluyla gerçekleşen “sıcak

para akımı” ile ucuz dövizle bağlı ithalat politikaları ve ucuz iş gücü maliyeti sayesinde aldatıcı “büyüme” rakam ve yorumlarına ulaşılmaktadır. Ancak **1924-2008 arası 85 yılda % 4,9 ortalama büyüme** oranına ulaşılırken, İkinci Dünya Savaşı yılları hariç en düşük büyüme oranı, AKP iktidarı yıllarını da kapsayan **IMF güdümlü 1998-2008 döneminde % 3,8** olmuştur. 1998-2008 büyümesi, 1980-1989 liberalleşme döneminin % 4,8 ve 1990-1997 serbest sermaye hareketleri döneminin % 4,4 oranındaki büyüme oranlarının bile gerisinde kalmıştır. Diğer yandan OVP'ye göre büyüme oranları 2010-2013 yılları için sırasıyla % 6,8, % 4,5, % 5,0 ve % 5,5 olarak öngörülmüştür. Kısaca 2010-2013 dönemi ortalama yıllık büyüme oranı % 2,4 olacaktır. Bu nedenle 2011 bütçesi ve 2011-2013 dönemi OVP'si, gerçekte ülke çıkarları ve istihdamdan kopuk bir büyüme spekülasyonunu yansıtmaktadır. 2002-2010 döneminde tüm büyüme ve verimlilik artışına karşın istihdam yalnızca % 0,2 oranında artmıştır. Özetle, büyüme ve istihdam, verimlilik ve istihdam arasındaki bağlar kopmuş durumdadır. Bu nedenle gerçekte % 20 dolaylarında olan işsizliğin resmi telaffuzu olan % 12 oranı, OVP döneminde de değişmesi söz konusu edilmemektedir.

2011 yılı merkezi yönetim bütçesinin net gelirleri 272,750 milyar TL, giderleri 312,519 milyar TL, bütçe açığı ise 39,7 milyar TL olarak öngörülmüştür. OVP 2011-2013'e göre cari işlemler açığı 2012'de % 45,1'e, 2013'te 47,8'e ulaşacaktır.

Yine 2011-2013 döneminde dış ticaret açığı -72,5, -79,0, -85,0 milyar TL olacaktır.

2011 yılı borç ve faiz giderleri ise 55 milyar TL ile bütçenin % 20'sine, GSYH'nin % 4,5'ine tekabül etmektedir. Genel yönetim nominal borç stoku ise GSYH'nin % 40,6'sı olmaktadır.

2011 bütçesi, yatırımlara ilişkin neoliberal dönemin temel yaklaşımları uyarınca yatırımlardaki düşüşü de yansıtmaktadır. Sabit sermaye yatırımları 2008'de GSYH'nin % 20'si iken 2011'de % 19'a düşmekte; bu oranın içindeki kamu sabit sermaye yatırımlarının GSYH içindeki payı da aynı yıllar itibarıyla % 4,1 ve 4,3 ile durağanlık arz etmekte, özel yatırımlarda ise % 16,1'den % 14,7'ye gerileme görülmektedir. Toplam yatırımların GSYH içindeki

Orta Vadeli Program
(2011-2013)
ve
60. Hükümet
Programının
Ekonomi, Sanayi,
KOBİ, Ar-Ge, Enerji,
Ulaşım, İş Sağlığı ve
Güvenliği
Bölümlerinin
Değerlendirilmesi

oda raporu

Yayın No : MMO/536/2

payı ise 2008'den 2011'e % 22,1 oranından % 18,6'ya gerilemiştir. Toplam yatırımların merkezi bütçe içindeki payı ise 2000'de %16, 2010'da % 7,8 ve 2011'de % 7,2 olarak belirlenmektedir.

Eğitim ve sağlık giderlerinin durumu da iç açıcı değildir. Eğitime bütçeden ayrılan 34,1 milyar TL GSYH içinde % 2,8 oranına tekabül etmekte; 2010 bütçesindeki payı 9,8; 2011'de ise % 10,9 ile yetersiz bir düzeydedir. Sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı % 1,4 olurken bütçe içindeki payı da 2010'daki % 5,4 oranından 2011'de % 4,8'e düşmektedir (17,2 milyar TL).

Önceki yıla göre % 10,5 artış ile 250,769 milyar TL olan ve toplam bütçe gelirlerinin % 92'sini oluşturan vergi gelirlerinin % 30'u doğrudan emekçilerden, % 40'ı da yalnızca ÖTV-KDV gelirlerinden oluşmakta ve OVP politikaları gereğince sürekli olarak artacaktır.

Çalışan emekçilerden toplanan gelir vergisi 2009'da 46,5 milyar TL iken 2010'da 52,2 milyar TL'ye artmış; önümüzdeki üç yıl boyunca da, 2011'de % 14,76 artış ile 74,3 milyara, 2012-2013'te 84 ve 94,9 milyar TL'ye artması öngörülmüştür.

Çalışanlardan alınan gelir vergisi gelirlerinde olduğu gibi KDV, ÖTV ve diğer dolaylı vergiler de önümüzdeki üç yıl boyunca sürekli olarak artacaktır. 2011'de ise motorlu taşıtlar % 11,97, dahilde alınan mal ve hizmet vergileri % 7,35, beyana dayanan KDV % 5,45, tevkifen KDV % 3,17, dahilde alınan mal ve hizmet vergileri % 7,35, petrol ve doğalgaz ürünleri % 8, alkollü içkiler % 32,81, tütün mamulleri % 1,31, dayanıklı tüketim ve diğer mallar % 10,56, kolalı gazozlar % 10,56, harçlar % 11,09, ÖV % 10,57 artacaktır. Kısacası gıda, enerji, ulaşım vd. zamlarla birlikte Türkiye sürekli zam rejimi içindedir.

Bu arada dikkat çeken bir nokta, kamu hizmet gelirleri ve kamu kurumları kârlarında sırasıyla % 69 ve % 10,2 oranında azalma yaşanacak olmasıdır. Çünkü kamusal üretim ve hizmetler hızla tasfiye edilmektedir.

2011 bütçesinde kamu çalışanlarının ücret ve maaşlarına yapılacak zammın ise % 4 + 4 + 80 TL "denge tazminatı"ndan ibaret olması, yanlış ekonomi politikaları ve bütçe yüklerinin çalışanların sırtına nasıl yıkıldığını göstermektedir.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(29 Aralık 2010)

ODA ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE MESAJ

Önemli gelişmelerin yaşandığı bir yılı daha geride bırakıyoruz. Geleneksel çizgimizi teyit eden şube ve Oda genel kurullarımızın ardından, örgütlülüğümüzün bütününe katkılarıyla Odamız, bu yıl da başarılı çalışmaların altına imza atmaya sürdürmüştür.

Oda Yönetim Kurulu olarak, bu disiplinli çalışma tarzının yaratılmasında katkısı bulunan örgütlü aktif üyelerimiz, Onur, Denetleme, Danışma, şube yönetim kurullarımız, komisyonlarımız, teknik görevlilerimiz ve bütün çalışanlarımıza teşekkür ediyor ve yeni yılı aynı kararlılıkla karşılamayı diliyoruz.

Ekonomik, sosyal açılardan halka güven vermekten uzak, sanayi ve tarımda çözülme ve tasfiye sürecini hızlandıran, ülke yönetiminin yanlışlarının faturasını daimi olarak halka çıkaran, çalışma yaşamında güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıran, işsizlik, yoksulluk ve hak kayıplarını meşrulaştıran, mesleki toplumsal çıkarlarımızı olumsuz yönde etkileyecek, her türlü farklı düşünceyi bastırmaya çalışacak dikta

özlemleri gerici politikalar önümüzdeki yıla daha fazla damgasını vuracaktır.

Oda Yönetim Kurulu olarak, yeni ve zorlu bir yıla girerken örgütümüzde egemen olan emekten, halktan, kamu yararından, barış ve kardeşlikten, meslek ve meslektaş çıkarlarından yana mevcut çizgimizi her türlü olumsuz gelişmeye karşı direnç oluşturarak, yeni mesleki sosyal başarılar eşliğinde korumaya dair kararlılığımızı Oda örgütlülüğümüzle paylaşmak istiyoruz.

2011 yılının aynı zamanda üreten, sanayileşen, kalkınan, demokratikleşen, insanca, hakça bir yaşam ve barışın egemen olduğu bir Türkiye amacımıza yönelik gelişmelerle dolu olması için mücadele etmemiz gereken bir dönem olduğu bilinci ile örgütümüzün yeni yılını kutluyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
(30 Aralık 2010)

MMO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ALİ EKBER ÇAKAR'IN YENİ YIL MESAJI

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar Oda üyelerine yeni yıl mesajı gönderdi.

Sayın Üyemiz,

Önemli gelişmelerle dolu 2010 yılını geride bırakarak yeni bir yıla giriyoruz.

2010 yılında, ekonomik, sosyal, mesleki planda; ülkemiz, halkımız, meslek alanlarımız ve geleceğimizi etkileyecek bir dizi çok önemli gelişme yaşanmıştır. Örneğin 2010'un başında, Ocak ayında bir gece gizlice, meslek alanlarımızla ilgili önemli bir yasa değişikliği yapılarak "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un 12. maddesi değiştirilmiş ve yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının akademik ve mesleki yeterliliklerini kanıtlamalarına gerek kalmadan Türkiye'de çalışmalarına olanak sağlanmıştır.

Yine bu yıl, meslek alanlarımızla bağlantılı olarak; Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yasada, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliklerinde, İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelikte, Karayolları Trafik Yasasında ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız aleyhine önemli değişiklikler yapılmıştır. Yine bu yıl elektrik ve doğal gaz dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesine yönelik yeni adımlar atılmış, enerjide dışa bağımlılığı ar-

tıracak olan nükleer santral kurulmasına yönelik bir yasa çıkarılmıştır.

Ayrıca İş Yasası, Devlet Memurları Yasası ve ilgili diğer yasaları yine değiştirme; esnek, güvencesiz çalışma biçimlerini kamu ve özelde yaygınlaştırma, kıdem tazminatlarının budanması, iş sağlığı ve güvenliği alanının tamamen serbestleştirilmesi için yeni yasama girişimleri söz konusudur.

İç siyasette yaşanan en önemli gelişme ise Anayasa değişiklikleri referandumu olmuştur. Bu referandumla önceki Anayasanın 125. maddesinde bir değişiklik yapılmış, serbestleştirme ve özelleştirmelerle ilgili yargı organlarının "yerindelik denetimi yapamayacağı" yönünde bir cümle Anayasaya eklenmiştir. Gerek bu madde gerekse Anayasa Mahkemesi ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili Anayasa'da yapılan değişiklikler, yargıyı mutlak bir şekilde yürütme hakimiyetine sokmaya; serbestleştirme-özelleştirme sürecinin üst yapısını otoriter bir egemenlik tarzı ile kurmaya yöneliktir. 125. madde değişikliği ile; idari yargı organlarının sanki "idarenin yerine geçerek yerindelik denetimi yaptığı" kanısı oluşturularak, yargının yetki alanının daraltılması amaçlanmıştır. Bu madde gerçekte yargı organlarını özelleştirme, serbestleştirme işlemlerinde baskı altına almaya yöneliktir ve TBMM gündeminde bulunan bir "torba yasa" ile serbestleştirme, özelleştirmelere dair yargı kararlarını aşacak yeni bir düzenleme daha söz konusudur.

Değerli Meslektaşlarım,

56. yılında Oda üye sayımız 80 bine yaklaşmıştır. 18 Şube, 94 İl-İlçe Temsilciliği, 13 Mesleki Denetim Bürosu, 1.500 İşyeri Temsilciliği ve 590 çalışanımız bulunmaktadır. Toplamda 35 kongre, kurultay, sempozyum etkinliği; ülke genelinde 111 noktada aynı anda 3 bin üyemize hizmet

verebilen Meslek İçi Eğitim Merkezleri kanalıyla bugüne dek 70 bin belgelendirme yapılmıştır. Odamız teknik mevzuat, onaylanmış kuruluş ve akreditasyon çalışmaları ile ulusal ve uluslararası tanınırlıkta önemli mesafeler kat etmiş; yaşamın birçok alanına uzanan mesleki denetim, bilirkişilik-ekspertizlik, teknik ölçüm hizmetlerini başlarıyla yürütmektedir.

Bu başarılı mesleki sosyal çalışmalar, Odamızı TMMOB'nin en büyük Odası haline getirmiş ve kamuoyunda saygın bir yere taşımıştır. Bu dev yapımızla üyelerimiz, sanayimiz ve halkımıza yönelik hizmet vermektan kıvanç duyuyoruz. Bu çalışmaları, ülkemizde yıllardır uygulanan ranta dayalı, dışa bağımlı politikaların ekonomi, mühendislik, sanayi ve halkımız üzerinde yarattığı tahribata karşı meslek, meslektaş çıkarları ve yurtsever temelde çözümler öneren bir yaklaşımla yürütüyoruz. Özellikle belirtmek istiyorum: Odamız gücünü, yalnızca örgütlü üyesinin katkısından, meslek ve uzmanlık alanlarının korunma ve geliştirilmesi çalışmalarından almaktadır.

Sevgili Meslektaşlarım,

Odamız, Nisan ayındaki genel kurulumuz sonrasında oldukça yoğun çalışmalar yürütmüştür. Mevcut faaliyetlerimiz yanında, meslek alanlarımızı koruma ve genişletme çabalarımız bütün hızıyla sürdürmektedir. Bu kapsamda;

- ✓ Meslek İçi Eğitim Merkezlerimizi bir enstitüye dönüştürmek,
- ✓ Kaynak gözetim personelinin eğitimi ve belgelendirilmesine yönelik altyapı hazırlamak,
- ✓ Bakım mühendisi ve tıbbi cihazlar mühendis yetkilendirme kurslarının düzenlenmesi için altyapı çalışmalarını tamamlamak,
- ✓ Mevcut asansörlerin iyileştirilmesi ve periyodik kontrollerde Odamızın alabileceği görevleri bir kez daha tanımlamak,
- ✓ Üyelerimize yeni bir iş alanı açacak olan, uluslararası karayolunda tehlikeli maddelerin taşınmasını düzenleyen ADR mevzuatına uygun olarak Odamızın periyodik kontrollerde etkin görev almasını sağlamak, bu alanda çalışacak mühendislerin eğitilip belgelendirilmesinde yetkili kuruluş olmak; Basınçlı Ekipmanlar, Basit Basınçlı Kaplar ve Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar

Direktifi ile ilgili Onaylanmış Kuruluş akreditasyonu çalışmalarının ADR sürecini kapsamasını sağlamak,
✓ Sanayi ve binalara yönelik enerji yöneticisi eğitimlerini İstanbul'dan sonra diğer bazı şubelerimizde de yapmak için önemli çalışmalar yaptık, yapıyoruz.

Bu arada binlerce üyemize yeni iş alanı açacak olan, sanayi ve bina sektörlerinde enerji yöneticisi kursları düzenlemek üzere aldığımız "B Sınıfı Yetki Belgesi"ni "A Sınıfı"na yükselttiğimizi buradan müjdelemek isterim.

Dünden bugüne kamusal sorumluluklarımızın bilinciyle, mesleki ve toplumsal konularda verdiğimiz mücadele ve birçok alanda elde ettiğimiz kazanımlar, örgütsel heyecanımızı diri tutarak, önümüzdeki dönemlere yönelik mihenk taşı oluşturacaktır.

Sayın Üyemiz,

Odamız ve TMMOB'nin kamuoyundaki etkin gücü ve sağlam kurumsal yapısının önümüzdeki dönemde de sürdürülmesi, örgütlülük düzeyimizi korumak ve geliştirmekten geçmektedir. 2011 yılında ülkemizin dört bir yanında gerçekleştireceğimiz 22 mesleki kongre, kurultay, sempozyum etkinliği ile TMMOB'nin gerçekleştireceği AKP iktidarının meslek alanlarımızda yarattığı tahribat etkinliği, demokrasi kurultayı, ücretli mühendis, mimar ve şehir plancıları ve işsizlik kurultayı, kadın kurultayı, öğrenci üye kurultayı ve kent sempozyumlarına hep birlikte aktif katkı sunmamız gerekmektedir.

Örgütlenmenin sınırlandırılması, "büyüme" masallarıyla emek sömürsünün yoğunlaşması, sıcak para ve ithalata bağımlılık, kayırcı partizan uygulamaların ve güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaşmasına karşı Odamız, yeni yılda, TMMOB çatısı altında bütün antiemperyalist, demokratik, laik, ilerici, toplumcu güçlerle birlikte karşı duracaktır.

Oda Yönetim Kurulu adına, 2011'in sanayileşen, hakça bölüşen, eşitlikçi, demokratik, barış ve kardeşlik içindeki bir Türkiye'ye doğru yürüyüşümüzde, bizleri özlemlerimize yaklaştıran bir yıl olması ve esenlik dilekleriyle yeni yılınızı kutluyor, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Ali Ekber ÇAKAR

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
(29 Aralık 2010)**